

JĀŅU GODINĀŠANA

Deja 8 pāriem
Zandas Mūrnieces choreogrāfija un apraksts
Tautas mūzika Julģi Staltes apdarē

Dejas iecere radusies, klausoties lībiešu dziesmu “Jōņ loul” (“Jāņu dziesma”), kas vēsta par gatavošanos Jāņu svinēšanai jūras krastā, kā arī gada nepārtraukto ritējumu, kas tikai saskanīgā kopdarbā nes auglību un svētību.

Deja pirmo reizi iestudēta Jūrmalas Kultūras centra jauniešu deju kolektīvā “Zālīte” 2015. gada 12. oktobrī un iekļauta 2016. gada Kurzemes vēsturiskā novada deju svētku programmā.

Dejas choreogrāfisko leksiku veido vieglās polkas soļi, gājiena soļi, soļi ar palēcieni un dažādas pāru kombinācijas.

Dejas raksturs – vienlaikus lirisks un enerģiski piepildīts.

Deja izpildāma lībiešu tautas tērpā vai cita novada Goda tērpā.

Dejai 12 gājieni, mūzikai 2 daļas, taktsmērs – 4/4.

Dejas sākumā dejojāji nostājušies, kā parādīts 1. zīmējumā.

Ievads

(12 t.)

Dejas ievada laikā ar gājiena soļiem iznāk 1. meita un nostājas skatuves centrā ar skatu uz priekšējo kreiso kulisi, kā norādīts 1. zīmējumā.

Pirmais gājiens

(I/ 8 t.)

1. – 4.t. 1. meitene izpilda 1. kustību 2 reizes. 4. t. beigās meitene paliek ar skatu pret puisī, kas šajā laikā ar gājiena soļiem iznāk no skatuves augšējās labās puses.
5. – 8.t. 1. meitene dejo 1. kusību 2 reizes ar skatu pret puisī.
8. puisis šajā laikā izpilda 2. kustību 2 reizes.

Otrais gājiens

(II/ 4 t.)

1. – 4.t. 1. pāra dejojāji satveras stieptu labo roku satvērienā un divas reizes izpilda 3. kustību. 4.t. laikā partneri aizdejo uz 1. zīmējumā norādītajām vietām (ar raustītu līniju): meita piedejo pie meiteņu virknes, bet puisis – pie puisu virknes.

Trešais gājiens.

(I/ 8 t.)

1. – 6.t. Meitas, sākot ar kreiso kāju, bet puisī – ar labo kāju, trīs reizes izpilda 4. kustību, virzoties caur skatuves centru 2. zīmējumā norādīto bultu virzienā.

7. – 8.t. Meitas vienu reizi izpilda 1. kustību ar skatu pret puīšiem. Puīši šajā laikā vienu reizi izpilda 2. kustību.

Ceturtais gājiens

(II/ 4 t.)

1. – 4.t. Dejotāji meitu un puīšu virknēs divas reizes izpilda 3. kustību 2. zīmējumā norādīto bultu virzienā. Gājiena beigās nonāk 3. zīmējuma vietās.

Piektais gājiens

(I/ 8 t.)

1. – 4.t. Partneri ar skatu viens pret otru izpilda I gājiena 5. – 8.t. darbības.
5.t. Partneri ar divām vieglajām polkām mainās gar labajiem pleciem (nonākot partnera vietā).
6.t. Meitas dejo divas vieglās polkas, griežoties pa labi, puīši – ar diviem soļiem atkāpjas.
7. – 8.t. Dejotāji atkārto 5. – 6.t. darbības, partneriem nonākot gājiena sākuma vietās.

Sestais gājiens

(II / 4 t.)

1. – 4.t. Partneri savstarpēji satveras labo roku satvērienā, bet blakus stāvošajam partnerim pasniedz kreiso roku, veidojot satvērienu, kā norādīts 3. zīmējumā. Visi divas reizes izpilda 3. kustību (meitas sāk – ar labo, bet puīši – ar kreiso kāju) un griež dejas zīmējumu pretēji DCV līdz 4. zīmējumā norādītajām vietām.

Septītais gājiens

(I/8 t.)

1. – 4.t. Divas reizes izpildot kustību – divas vieglās polkas un četri plaši gājiena soļi – visi dejotāji virzās aiz 1. meitas un 8. puīša vestajām virknēm. Vadošie dejotāji izved virknes skatuves stūros, ietinot kamoliņus (rokas satvērienā netiek pārtvertas, arī auguma rakursi netiek mainīti).
5. – 8.t. Visi divas reizes izpilda 3. kustību, kuras laikā virkņu galos esošie – 5. meita un 4. puisis – iztin kamoliņus DCV, veidojot apli. Gājiena beigās nonāk 5. zīmējuma vietās.

Astotais gājiens

(II/ 4 t.)

1. – 3.t. Partneri labo roku satvērienā izpilda 3. kustību.
4.t. Dejotāji atlaiž labo roku satvērienu un izveido 6. zīmējumu.

Devītais gājiens

(I / 8 t.)

1. – 8.t. Meitas četras reizes izpilda 1. kustību, virzoties DCV, līdz nonāk 7. zīmējuma vietās.

Puiši 4 reizes izpilda kustību – divas vieglās polkas un četri gājiena soļi. Gājiena laikā puišu izveidotais zīmējums tiek griezts pretēji DCV. Gājiena beigās nonāk 7. zīmējuma vietās.

Desmitais gājiens

(II/ 4 t.)

- 1.t. Visi dejo divus pievilciena polkas soļus, kuru laikā izdejo saistīto viju – 1. pāris ar 5. pāri; 2. pāris ar 6. pāri; 3. pāris ar 7. pāri; 4. pāris ar 8. pāri – partneri sadodas labajās rokās un pāiet viens otram garām gar labajiem pleciem, tad sadodas kreisajās rokās ar pretim nākošo dejojāju un pāiet viens otram garām gar kreisajiem pleciem, kā norāda 7. zīmējuma bultas.
- 2.t. Visi dejo četrus soļus ar palēcieni, kuru laikā apdejo loku ap sevi, veicot ½ apgrieziena. Visi nonākuši pretī dejojošā pāra vietās.
- 3. – 4.t. Dejojāji atkārto 1. – 2.t. darbības, visiem nonākot gājiena sākuma vietās.

Vienpadsmitais gājiens

(I/ 8 t.)

- 1.t. Pāri pa četri kopā veido zīmējumu, kā norādīts 8. zīmējumā. Gājiena laikā mazās sudmaliņas tiek grieztas pretēji DCV. Visi dejo divas vieglās polkas.
- 2.t. Meitenes dejo divas vieglās polkas, griežoties pa labi zem partneru sadotajām labajām rokām un veic divus apgriezienus pa labi. Puiši dejo četrus gājiena soļus, turpinot virzību un griežot mazās sudmaliņas pretēji DCV.
- 3. – 8.t. Dejojāji atkārto 1. – 2.t. darbības trīs reizes. Mazās sudmaliņas veic divus pilnus apgriezienus, pāri nonāk gājiena sākuma vietās.

Divpadsmitais gājiens

(II/ 4 t. x 4)

- 1. – 4.t. Partneri izpilda 3. kustību divas reizes (labās rokas sadotas). 4.t. beigās dejojāji izveido pusapli, kā parādīts 9. zīmējumā.
- 1. – 4.t. Pāri pa divi (1. ar 2. pāri, 3. ar 4. pāri, 5. ar 6. pāri, 7. ar 8. pāri) dejo viju kā X gājienā.
- 1. – 4.t. Partneri izpilda 3. kustību divas reizes (labās rokas sadotas).
- 1. – 4.t. Partneri divas reizes izpilda 5. kustību. Deju nobeidz pusapli, partneri atrodas viens otram blakus – meita puisim pie kreisās rokas, ar skatu pret skatītājiem.

Kustību apraksts

1. kustība

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 2 taktīs

Kustību sāk ar labo kāju. Kājas – VI pozīcijā, rokas – gar sāniem.

- 1.t. Izpilda divas vieglās polkas uz vietas.
- 2.t. Izpilda divas vieglās polkas, griežoties pa labi (ar katru polku apgriežas vienu pilnu apgriezieni).

2. kustība

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 2 taktīs

Kustību sāk ar kreiso kāju. Kājas – VI pozīcijā, rokas – gar sāniem.

- 1.t. Izpilda divas vieglās polkas, sākot ar kreiso kāju, vienlaicīgi nedaudz virzoties uz priekšu.
- 2.t. Izpilda divus gājiena soļus, atkāpjoties.

3. kustība

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 2 taktīs

Meita kustību sāk ar labo, puisis – ar kreiso kāju. Partneri satvērušies stieptu labo roku satvērienā, brīvās rokas gar sāniem. Kājas – VI pozīcijā.

- 1.t. Izpilda divas lidojošas pievilciena polkas. Partneri apgriežas vienu pilnu apgriezieni.
- 2.t. Izpilda 4 soļus ar palēcienu, kuru laikā meita apgriežas divas reizes pa labi, bet puisis dejo negriežoties.
Arī citi roku satvērieni neierobežo kustības izpildi.

4. kustība

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 2 taktīs

Kustību izpilda, sākot ar labo vai kreiso kāju. Apraksts dots kustībai, kas sākas ar labo kāju. Kājas – VI pozīcijā, rokas – gar sāniem vai sadotas virknē.

- 1.t. Izpilda divas vieglās polkas uz priekšu.
- 2.t. Izpilda pieliciena soļus sānis pa labi.

5. kustība

Mūzikas taktsmērs 4/4

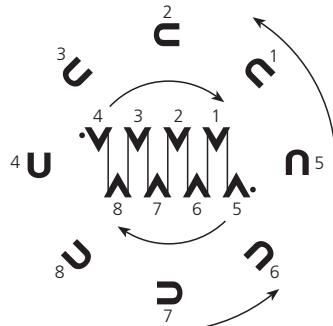
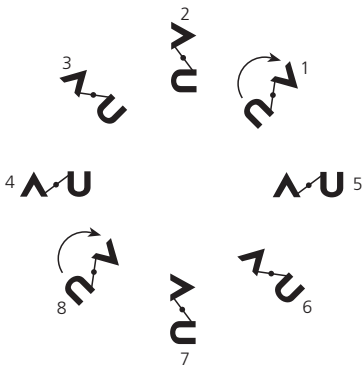
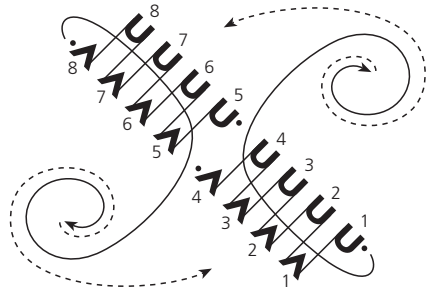
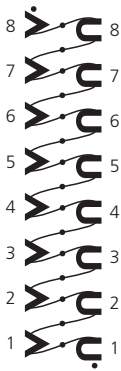
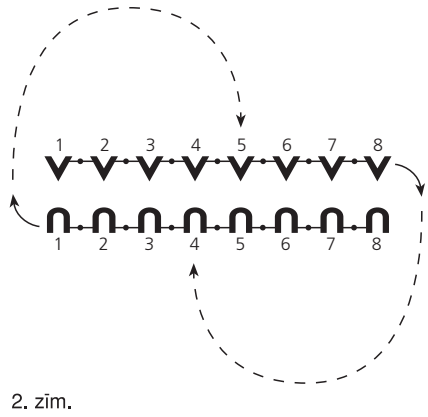
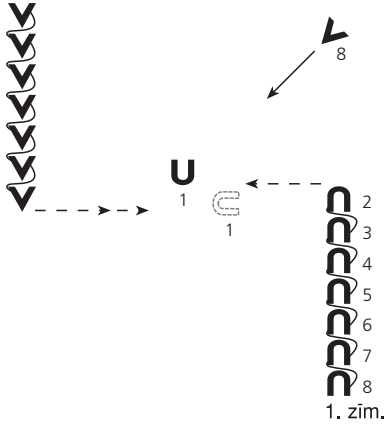
Kustību izpilda 4 taktīs

Kustību meita sāk ar labo, puisis – ar kreiso kāju. Partneri satvērušies aptvērienā ar sadotām labajām rokām. Kājas – VI pozīcijā.

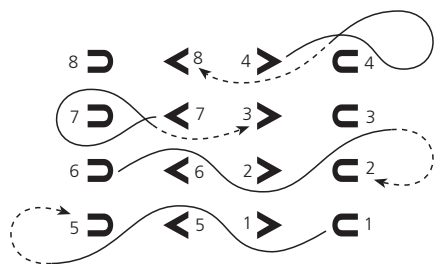
- 1.t. “Viensi” Izpilda vienu vieglās polkas soli diagonālē pa labi uz priekšu, kā redzams 10. A zīmējumā.

- “Divi” Izpilda vienu vieglās polkas soli, kura laikā meita zem sadotajām labajām rokām izgriežas $\frac{1}{2}$ apgrieziena pa kreisi. Puisis dejo vienu vieglās polkas soli. Partneri paliek ar skatu viens pret otru, labās rokas stieptas.
- 2.t. Izpilda četrus soļus ar palēcienu, kuru laikā puisis griež meitu zem sadotajām labajām rokām pa labi (meita veic $1\frac{1}{2}$ apgriezienu, kā redzams 10. B zīmējumā). Kustības beigās paliek izejas pozīcijā.
3. – 4.t. Atkārtoti kustības 1. – 2.t.darbību diagonālē pa kreisi, kā redzams 10. C un 10. D zīmējumā.

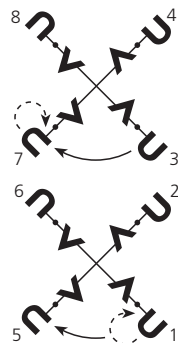
JĀŅU GODINĀŠANA

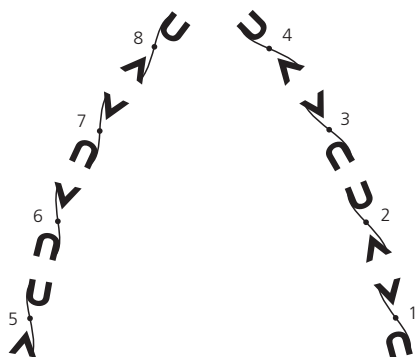
JĀŅU GODINĀŠANA

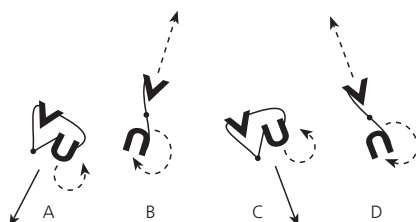
7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

JĀŅU GODINĀŠANA

Tautas mūzika Julgi Staltes apdarē

Ievads **12**

I Am G Dm

G C G

Dm G II F C

Dm F C Dm

III G D Em G D Em

SECĪBA: Ievads; I ; II; I ; II; I ; II; I ; II; I ; II; I ; II; II; III; III

Paklau, ja Tu, miļo Jāni,
nāc uz jūrmalu ar mani, –
kas tur galu galā notiks,
kas par svētkiem sarīkoti?

Caura laiva guļ uz mutes,
priežu celmi, vecas stutes,
darvas muca staba galā,
uguns palaista jau vaļā.

Veci, jauni. Daudzgalvainā
barā katram galvā vaiņags, –
gan no lauku puķēm labām,
gan no zaļām ozollapām.

Saimnieks kannā nēsā alu,
Saimniece sieru daļa.
Vīri, puiši – pie tās kannas,
sieru tiesā Martas, Annas.

Kad ir dzerts un ēsts līdz sātām,
kad jau daudzi jautrā prātā,-
tad iet vaļā ziņģēšana,
kur cits citu apcelt manās.

Viens sev tādu mantu tīko,
Ko var celt ar dakšām tikai,
Otram tas par skādi būtu,
viņš labprāt pats sev to gūtu.